

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд на тема:

„Регулиране на качеството на образователния мениджмънт в публичния сектор - детска градина/училище“

За присъждане на образователната и научна степен „Доктор“

Професионално направление 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика)

с обучение на английски език

Автор: Хриселпи Гантара

Хриселпи Гантара е родена в Р Гърция през 1989 г. Завършва бакалавърска степен на висшето си образование по бизнес организация и управление в Пирейския университет. Тя придобива магистърска степен по приложно счетоводство и одит от Университета на Македония в гр. Солун. През 2013 г. става „магистър“ по преподаване на науки, информатика и компютърни науки, математика и механични науки във висше училище в гр. Атина.

От 2016 до 2019 г. тя е редовен докторант в катедра „Предучилищна и медийна педагогика“ във ФНПП на СУ „Св. Кл. Охридски“, като е отчислена с право на защита и е насочена към такава след обсъждане на труда.

Хриселпи Гантара работи като счетоводител в Международния елински университет в гр. Солун.

Тя има достатъчно високо ниво на владеене на английски език (C2 – сертификат от Университета в Мичиган) и на съвременни статистически методи, както и на компютърни технологии (Microsoft Office, Word, Excel – сертификат от Пирейския университет) за осъществяване на успешно обучение в университетска докторска програма.

Хриселпи Гантара се отличава с добри комуникационни умения, отлични умения за контакт със служители, клиенти, доставчици, като и с добри организационни умения и умения за работа в екип.

Може да се отбележи нейното участие в семинари и конференции в различни университети и обучаващи организации за: обучение на потребители на Лего, обществени поръчки за стоки и услуги, спазване на единен европейски договор;

развитие на умения и сертифициране на човешките ресурси за учене през целия живот; глобален мениджър и гражданин и пътища на самопознание.

Научните интереси на Хриселпи Гантара са демонстрирани и в представените публикации, чиято тематика основно е свързана с разискването на проблемите в дисертационния труд, а именно с регулиране на качеството на управлението на образованието в детските градини и училищата.

Дисертационният труд е в обем от 174 страници, от които 137 страници основен текст. Той е структуриран в увод, три глави, дискусия и заключение, библиография и приложения. Съдържа 73 графики, 3 таблици и 2 схеми. Литературните източници са представени чрез 174 броя публикации на латиница.

Темата на дисертационния труд е актуална и насочва към изследване на теоретични и приложни аспекти на проблема за мениджмънта в предучилищно и училищно образование в Гърция и съществуващите регулации по отношение на неговото качество.

Първа глава „Теоретични основи в регулиране на качеството на образователния мениджмънт в публичния сектор: детска градина и училище“ съдържа теоретичен анализ на значими аспекти на проучваната проблематика. В нея се разглеждат и дефинират основните понятия, имащи отношение към дисертационното изследване - регламент, качество на управлението на образованието и публичен сектор, както и на регулиране на качеството. Съвсем естествено фокусът се насочва към регулиране на качеството в три важни аспекта - на практика, на теория и в законодателството, което е добре аргументирано в контекста на прилагането му в сферата на образованието.

Анализирана е програма за тотално управление на качеството в общ методологически и технологичен план, като основа на изграждането на собствената изследователска концепция. Анализирайки проблема докторантката подчертава неговите големи възможности за осъществяване на връзка между резултатите и процеса на тяхното постигане. Програмата за тотално управление на качеството може да съдейства за усъвършенстване на образователния процес, за адекватно мотивиране на образователната среда, за подобряване на учебните програми и улесняване на образователните услуги, намаляване на разходите и пр. Тук на преден план излиза изискването за цялостна промяна на традиционното управление по

посока на цели за непрекъснато подобрене в организацията, както и за промяна в институционалното управление, на нагласите и методите на работа.

Дискутирани са и още аспекти на проблема като: параметрите на образователния мениджмънт и регулиране на неговото качество; основните образователни институции като представители на публичния сектор и регулацията на образователния мениджмънт; управление на образованието, образователно лидерство и отговорност и пр.

Във втора глава „**Организация на изследването на регулацията качеството на образователния мениджмънт в публичния сектор: детска градина и училище**“ е представена програмната ориентация на изследването като актуалност на проблематиката и визия за експерименталните параметри на дисертационния труд. Тук се акцентира върху избраната методология за неговото осъществяване, в основата на която е концепцията за цялостно управление на качеството по отношение на образователния мениджмънт. По отношение на нейните концептуални и технологични характеристики могат да се отбележат следните аспекти:

- Формулираната **цел** успешно ориентира изследването към диагностициране качеството на образователния мениджмънт в детската градина и училището и разработване на експериментална програма за неговото регулиране.
- Направеното научно предположение в представената **хипотеза** произтича от целта на изследването и насочва към проучване на зависимостта между качеството на мениджмънта в образованието и различни алтернативи за неговата регулация.
- Определените **задачи** отразяват последователността при реализиране на основните дейности, предвидени в дисертационното изследване.
- За реализиране на многоплановото емпирично изследване е избран **подходящ инструментариум**, адекватен на проучваната проблематика. Използвани са методи като наблюдение, анкета, педагогически експеримент, тестове, статистически пакет от методи за обработване на емпиричните данни. Формираната извадка от лица за участие в изследването е коректна като количествени и качествени характеристики.

В трета глава „**Анализ на резултатите**“ са представени и детайлно анализирани всички етапи от емпиричното изследване и основно двете технологични

равнища: предварително оценяване – резултатите от наблюдението и проучването регулацията на качеството на образователния мениджмънт; установяване и съотнасяне на резултатите от входното ниво и изходното ниво на оценка на обекта на изследването. Същественото тук от една страна са констатациите по отношение на някои пропуски в качеството на образователния мениджмънт в детските градини и училищата като част от публичния сектор в Гърция. Важен акцент е мнението на преките потребители на образователни услуги и образователен мениджмънт. Тук са установени позитиви по отношение на достъпността, сигурността и разнообразието на средата в образователната институция. Регистрираните дефицити са най-вече по отношение на реалните академични постижения на децата, използването на нови технологии, взаимодействието между институцията и родителите. Това са и логичните основания за разработване и провеждане на проектирана експериментална работа с три основни компонента - административен, педагогически и социално-културен, насочена към подобряване качеството на мениджмънта в образователните институции - детски градини и училища. Сравнителният анализ на данните от входното и изходното ниво демонстрира множество значими постижения в резултат на педагогическия експеримент като: по-справедливо и адекватно селектиране на децата и учениците (напр. на основата на географска близост, на общностна и религиозна идентичност); разширяване участието на децата в културните програми на образователната институция; предметната среда в по-голяма степен отразява културното разнообразие на образователната институция и общността; създаване на условия за балансирано използване на времето; интегриране на изкуството, занаятите, движението в други области на обучение; приоритизиране значението на спорта и физическите дейности; улесняване достъпа до библиотеки и други информационни и образователни ресурси и пр.

Статистическият и съдържателен анализ на резултатите потвърждават формулираната хипотеза на изследването.

Получените емпирични данни успешно са прецизирани, обобщени и визуализирани в таблици, схеми, диаграми и графики.

Като позитивни моменти в тази глава на дисертационния труд могат да се посочат коректността при представянето на изследователските данни и съотнасянето на получените резултати към основните моменти в изследователската програма – хипотезата, задачите и пр.

Изводите, обобщението и заключението обобщават постиженията на

дисертационния труд по посока реализирането на изследователска и експериментална програма за оценка и регулиране на качеството на образователния мениджмънт в детската градина и училището в Гърция. В синтезиран вариант се представят основните съдържателни параметри от проучването, потвърждаващи хипотезата на изследването.

Освен изтъкнатите до тук **позитивни** акценти при представянето на дисертационния труд, могат да се определят и неговите **основни приноси**:

- Демонстриран е аналитичен подход и авторска позиция при представянето и интерпретирането на теоретичните аспекти на обсъжданата проблематика и на получените емпирични данни от проведеното изследване. Акцентът в теоретико-концептуалното проучване е поставен върху разискването и интерпретирането на проблема за качеството на образователния мениджмънт в детската градина и училището в условията на Гръцката образователна система, възможностите за неговото оценяване и регулиране.
- Избрана, адаптирана и приложена е актуална и адекватна методика за установяване, оценяване и регулиране параметрите на качеството на мениджмънта в образователните институции .
- Очертани са основанията, възможностите и условията за реализиране на алтернативна експериментална програма за качествено регулиране на образователния мениджмънт в публичния сектор - детска градина и училище, адекватна на потребностите на настоящата образователна система в Гърция.

Въпроси и бележки:

1. Бихте ли обобщили кои са основните пропуски в качеството на образователния мениджмънт в детските градини и училища в Гърция, които насочват към прилагане на разработената от Вас експериментална програма? Имате ли подобни данни и наблюдения за публичния образователен сектор в други държави?
2. Кои са основните послания към мениджмънта на образователните институции в резултат от прилагането на Вашата формираща експериментална програма?

Представената справка показва достатъчен брой публикации (2) – самостоятелни, като тематично те са свързани непосредствено с проблематиката на дисертацията - регулиране на качеството на управлението на образованието в детските градини и училищата.

Авторефератът успешно отразява в необходимата пълнота и детайлност структурата и съдържанието на дисертацията. Процедурата съответства на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р България, както и Правилниците за неговото прилагане.

В заключение, посочените позитивни акценти и приносни моменти ми дават основание да дам изцяло **ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА** на дисертационния труд, както и своя положителен вот, и да предложа с убеденост на Научното жури да гласува положително за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 1.2 Педагогика (Предучилищна педагогика) на Хриселпи Гантара.

София

09.08.2020 г.

Рецензент: .....

/проф. д-р Любослава Пенева/